

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра адміністративного права та адміністративної діяльності

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Public administration in space activity /
Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність –081 «Право»

Статус навчальної дисципліни –за вибором студента

Рік набору – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Public administration in space activity law / Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 15 с.

Розробник:
Костенко Інеса Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, асистентка

Затверджено на засіданні
кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
(протокол № 11 від 11 травня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
(протокол № 12 від 9 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Настюк Василь Якович,
доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Public administration in space activity law / Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Костенко Інеса Володимирівна, к.ю.н., асистент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності,
Контактний телефон	+38 097 000 97 99
Е-mail	i.v.kostenko@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	https://www.linkedin.com/in/inesa-kostenko-647241175/

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається загальна характеристика публічного адміністрування, нормативної бази та керівних принципів у сфері космічної діяльності в Україні та закордоном. Аналізується адміністративно-правовий механізм реалізації публічного адміністрування у сфері космічної діяльності. Здійснюється компаративістична характеристика адміністративно правового забезпечення космічної діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сприяння науковій обізнаності студентів щодо публічного адміністрування у сфері космічної діяльності, створення сучасного наукового інформаційного простору, що обумовлює формування комплексного уявлення про передові національні космічні агентства та міжнародні космічні організації, правовий режим об'єктів космічної діяльності, державну політику щодо використання космічного простору в мирних цілях та забезпечення безпеки космічної діяльності.

Завдання:

– формування системи теоретичних знань про закономірності становлення та розвитку публічного адміністрування у космічній сфері, особливості

міжнародно-правових явищ у сфері космічної діяльності, керівні принципи та засади забезпечення довгострокової стійкості космічної діяльності;

– аналіз і дослідження концептуальних основ державної політики в галузі космічної діяльності та використання космічного простору в мирних цілях і в інтересах безпеки держави;

– формування комплексного уявлення про суб'єкти космічної діяльності, їх класифікацію, правовий режим об'єктів космічної діяльності;

– розвиток навичок і умінь застосування законодавства і програмних документів щодо публічного адміністрування у сфері космічної діяльності, здатність їх аналізувати, класифікувати та здійснювати належну правову оцінку змісту;

– становлення розуміння стосовно основних понять, категорій, спеціальних юридичних і технічних термінів предметної галузі;

– сприяння науковій обізнаності щодо закордонного досвіду діяльності судів в аспекті розгляду публічно-правових спорів у сфері космічної діяльності;

– визначення актуальних проблем адаптації вітчизняного законодавства до аспис Європейського Союзу та подальшого розвитку стосовно предметної галузі.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Адміністративне право», «Адміністративне судочинство», «Міжнародне право».

Кореквізити: «International law of treaties / Право міжнародних договорів», «Law of international organizations / Право міжнародних організацій».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Мати комплексне уявлення про суб'єкти космічної діяльності, їх класифікацію

РН НД 2. Дискутувати зі складних правових проблем міжнародно-правових явищ у сфері космічної діяльності та вміти прогнозувати основні напрямки подальшого розвитку стосовно предметної галузі.

РН НД 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів та засад забезпечення довгострокової стійкості космічної діяльності.

РН НД 4. Розуміти концептуальні основи державної політики в галузі космічної діяльності та використання космічного простору в мирних цілях і в інтересах безпеки держави.

РН НД 5. Інтегрувати знання стосовно основних понять, категорій, спеціальних юридичних і технічних термінів предметної галузі.

РН НД 6. Демонструвати розуміння правового режиму об'єктів космічної діяльності

РН НД 7. Аналізувати основні положення законодавства і програмних документів щодо публічного адміністрування у сфері космічної діяльності.

РН НД 8. Мати обізнаність щодо закордонного досвіду діяльності судів в аспекті розгляду публічно-правових спорів у сфері космічної діяльності.

РН НД 9. Виявляти проблеми адаптації вітчизняного законодавства до *acquis* Європейського Союзу і пропонувати способи їх вирішення.

РН НД 10. Розуміти роль космічних агентств у формуванні державної політики розвитку космічної галузі.

РН НД 11. Демонструвати розуміння міжнародно-правового режиму космічної безпеки.

РН НД 12. Мати обізнаність щодо адміністративно-правового режиму видобутку та використання космічних ресурсів.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Тема 1. Періодизація розвитку та становлення космічної діяльності в Україні.	Тема 1. Періодизація розвитку та становлення космічної діяльності в Україні.	8
2	Тема 2. Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності: поняття та сутність	Тема 2. Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності: поняття та сутність	8
3	Тема 3. Нормативна база космічної діяльності.	Тема 3. Нормативна база космічної діяльності.	8
4	Тема 4. Адміністративно-правові засади публічного адміністрування сфери космічної діяльності в Україні.	Тема 4. Адміністративно-правові засади публічного адміністрування сфери космічної діяльності в Україні.	8
5	Тема 5. Суб'єкти розроблення та реалізації космічної політики, їх класифікація.	Тема 5. Суб'єкти розроблення та реалізації космічної політики, їх класифікація.	8
6	Тема 6. Основні шляхи владно-організаційної діяльності публічної адміністрації у сфері космічної діяльності в Україні.	Тема 6. Основні шляхи владно-організаційної діяльності публічної адміністрації у сфері космічної діяльності в Україні.	8
7	Тема 7. Система державних гарантій забезпечення розвитку космічної діяльності в Україні та їхня відповідність міжнародним стандартам та принципам.	Тема 7. Система державних гарантій забезпечення розвитку космічної діяльності в Україні та їхня відповідність міжнародним стандартам та принципам.	8
8	Тема 8. Співробітництво України з передовими країнами у сфері космічної діяльності, як засіб запозичення досвіду та формування нової політики.	Тема 8. Співробітництво України з передовими країнами у сфері космічної діяльності, як засіб запозичення досвіду та формування нової політики.	8
9	Тема 9. Міжнародні зобов'язання та реалізація адміністративного судочинства у сфері космічної діяльності.	Тема 9. Міжнародні зобов'язання та реалізація адміністративного судочинства у сфері космічної діяльності.	8

10	Тема 10. Адміністративно-правове забезпечення особливих напрямів космічної діяльності.	Тема 10. Адміністративно-правове забезпечення особливих напрямів космічної діяльності.	8
----	---	---	---

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності: поняття та сутність. Нормативна база космічної діяльності.	Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності: поняття та сутність. Нормативна база космічної діяльності.	110
2	Адміністративно-правові засади публічного адміністрування сфери космічної діяльності в Україні.	Адміністративно-правові засади публічного адміністрування сфери космічної діяльності в Україні.	
3	Суб'єкти розроблення та реалізації космічної політики, їх класифікація.	Суб'єкти розроблення та реалізації космічної політики, їх класифікація.	
4	Система державних гарантій забезпечення розвитку космічної діяльності в Україні та їхня відповідність міжнародним стандартам та принципам. Виконання адміністративного акту.	Адміністративно-правове забезпечення особливих напрямів космічної діяльності.	
5	Міжнародні зобов'язання та реалізація адміністративного судочинства у сфері космічної діяльності.	.	
6	Адміністративно-правове забезпечення особливих напрямів космічної діяльності.		

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих

актів зарубіжних країн;

– робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;

– виконання практичних завдань, самотестування;

– написання есе та рефератів;

– підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;

– участь у конкурсах студентських наукових праць;

– підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Public administration in space activity law / Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Декларація правових принципів діяльності держав з дослідження та використання космічного простору 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a31#Text

2. Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, 1967 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_480#Text

3. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами, 1972 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_126#Text

4. Конвенція про реєстрацію об'єктів, що запускаються в космічний простір, 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_253#Text

5. Конвенція про створення Європейського космічного агентства, 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_462#Text
6. Концепція Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021–2025 роки: схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.01.2021 р. № 15-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2021-%D1%80#Text>
7. Концепція проекту Закону України «Про державне регулювання у сфері дистанційного зондування Землі»: схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 р. № 657-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/657-2013-%D1%80#Text>
8. Положення про Державне космічне агентство України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 р. № 281. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2015-%D0%BF#Text>
9. Принципи використання державами штучних супутників Землі 1982 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_497#Text
10. Про космічну діяльність: Закон України від 15.11.1996 р. № 502/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502/96-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Про створення Національного космічного агентства України: Указ Президента України від 29.02.1992 р. № 117. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117/92#Text>
12. Рамкова угода між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Бразилія про співробітництво у використанні космічного простору в мирних цілях 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/076_008#Text
13. Резолюція 41/65 Генеральної Асамблеї ООН «Принципи, що стосуються дистанційного зондування Землі з космічного простору» 1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_596#Text
14. Стратегія космічної діяльності України на період до 2022 року: затв. Наказом Державного космічного агенства України від 21.05.2015 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0100814-15#Text>

15. Угода між Україною і Сполученими Штатами Америки про співробітництво в дослідженні і використанні космічного простору в мирних цілях, 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_647#Text

16. Угода між Урядом України і Урядом Китайської Народної Республіки про співробітництво в дослідженні та використанні космічного простору в мирних цілях, 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156_200#Text

17. Угода між Європейською організацією з використання метеорологічних супутників та Національним космічним агентством України (НКАУ), 2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_177#Text

18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

19. Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів і повернення об'єктів, запущених у космічний простір, 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_483#Text

Додаткова література

1. Джур О.Є. Державне регулювання підприємств космічної галузі України: нові реалії та виклики. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3748>

2. Псюк М.О. Роль космічних агентств у формуванні державної політики розвитку космічної галузі. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 3 (93). С.70–75.

3. Gorove Stephen. Interpreting Article II of the Outer Space Treaty, 37 *Fordham L. Rev.* 349 (1969). URL: <https://ir.lawnet.fordham.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1966&context=flr>

4. Highlights of ESA rules and regulations. URL: https://www.esa.int/About_Us/Law_at_ESA/Highlights_of_ESA_rules_and_regulations
5. Krige, A. Russo and L. Sebesta; A History of the European Space Agency, 1958–1987; Vol. II. The story of ESA, 1973 to 1987, 2000. URL: <https://www.esa.int/esapub/sp/sp1235/sp1235v2web.pdf>
6. Merhaba Adnan, Ainardi Matteo, Aebi Tobias, Khairat Hassan. The Space Agency of the Future. The space agency in the era of Space. 2019. URL: https://www.adlittle.com/sites/default/files/viewpoints/adl_space_agency-min.pdf
7. Pelton Joseph N. Space Safety Regulations and Standards. (2010). URL: <https://www.elsevier.com/books/space-safety-regulations-and-standards/pelton/978-1-85617-752-8>
8. Sutton, John R., Law/Society: Origins, Interactions, and Change; Sage Publications, Inc; 1 edition (December 22, 2000).

Інтернет-ресурси

- Сайт Ради Європи – <https://www.coe.int/web/portal/home>
- Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
- Офіційне інтернет-представництво Президента України – <https://www.president.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
- Офіційний веб-портал European Centre of Space Law – www.esa.int
- Офіційний веб-портал The National Aeronautics and Space Administration – <https://www.nasa.gov/>
- List of Current Space Act Agreements – <https://www.nasa.gov/partnerships/about.html>
- Офіційний веб-портал Державного космічного агентства України – <https://www.nkau.gov.ua/ua/>
- Global Positioning System (GPS) – <https://www.gps.gov/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності.

URL:https://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=catalogory&id=236:kafedra-administrativnogo-prava2&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Public administration in space activity law / Публічне адміністрування у сфері космічної діяльності» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34